

Interne geneeskunde
040 286 4873

Jouw behandelend MDL-arts en/of MDL-verpleegkundige heeft met jou gesproken over het gebruik van Azathioprine (Imuran®). In deze informatie krijg je uitleg over de werking en het gebruik van dit medicijn en hoe je moet handelen in geval van bijwerkingen. Deze informatie is echter géén vervanging van de bijsluiter.

Heb je na het lezen van deze informatie nog vragen, dan kun je daarmee bij jouw behandelend arts of verpleegkundige terecht.

Medicijngebruik bij Crohn en Colitis Ulcerosa

De oorzaak van de ziekte van Crohn en colitis ulcerosa is niet bekend.

Elke behandeling met medicijnen is gericht op het onderdrukken van ontstekingsreacties. Dit vermindert de klachten en verkleint de kans op complicaties die zich bij deze ziekte voor kunnen doen.

Medicijnen kunnen de darmontsteking onderdrukken maar de huidige medicijnen kunnen de ziekte niet definitief genezen.

Na het afbouwen van of stoppen met medicijnen kunnen de klachten weer terugkomen.

Voorzorgsmaatregelen

Aangezien Azathioprine soms schadelijk kan zijn voor de leverfunctie en voor de aanmaak van de bloedlichaampjes, wordt voor aanvang van de therapie bloed bij jou afgenomen om jouw leverfunctie en de aanmaak van bloedlichaampjes te controleren.

Voor start met dit medicijn wordt er gekeken of het lichaam dit medicijn goed kan omzetten. TPMT is het stofje dat het medicijn in je lichaam omzet. Met deze test (TPMT-test) wordt gekeken of je lichaam het medicijn kan verwerken tot de vorm die werkzaam is zonder dat er teveel schadelijke afvalstoffen, die voor de bijwerkingen zorgen, vrijkomen. Tijdens de therapie wordt het bloed regelmatig gecontroleerd.

Deze controles vinden plaats in week 1-2-4-8-12 na start en daarna elke 3-4 maanden. Dit om de medicatie veilig te kunnen gebruiken.

Werking

Jouw behandelend arts schrijft meestal Azathioprine voor wanneer andere medicijnen niet of onvoldoende hebben geholpen of wanneer het niet lukt om langdurig prednisongebruik af te bouwen.

Azathioprine behoort tot de groep van immunosuppressiva. Dit zijn geneesmiddelen die de natuurlijke lichaamsafweer onderdrukken. Bij inflammatoire darmziekten wordt Azathioprine (Imuran®) vaak als eerste afweeeronderdrukkend medicijn ingezet.

Door het gebruik van azathioprine wordt de zogenoemde 'overactieve afweer' onderdrukt en daarmee de activiteit van de chronische darmontsteking onderdrukt. In hoge doseringen is Azathioprine een cytostaticum omdat het de groei van cellen remt en snelgroeiende, woekerende cellen doodt. De dosering van azathioprine is bij de ziekte van Crohn en colitis ulcerosa echter veel lager dan bij de behandeling van kwaadaardige aandoeningen. Hierdoor zullen de bijverschijnselen ook minder vaak voorkomen en milder van aard zijn. Dit is belangrijk om te weten, daar het mogelijk is dat de bijsluiter die je van jouw apotheek krijgt, gericht is op mensen met kwaadaardige aandoeningen.

Azathioprine moet veelal 2 tot 3 maanden gebruikt worden voordat het effect merkbaar is. Daarom ga je wellicht - in overleg met jouw arts - in eerste instantie door met de medicatie die je al gebruikt. Wanneer blijkt dat je goed op het middel reageert en er geen bijwerkingen optreden, kan Azathioprine langdurig gebruikt worden.

Gebruik

Doseringen

De dosis is onder andere afhankelijk van het lichaamsgewicht. De startdosering wordt vaak nog een keer opgehoogd.

Gebruik altijd de dosering die jouw arts je hebt voorgeschreven en nooit meer of minder.

Wanneer?

Azathioprine moet je tijdens of direct na de maaltijd innemen. Als je vergeten bent de tabletten in te nemen, neem ze dan op een later tijdstip nog dezelfde dag in. Als je er de volgende dag achter komt dat je ze vergeten bent, neem je ze dan niet alsnog in. Je neemt dan gewoon jouw medicijnen in zoals je gewend bent. Word je misselijk van de Azathioprine dan adviseren wij deze 's avonds voor het slapen gaan in te nemen

Bijwerkingen

Over het algemeen wordt Azathioprine goed verdragen. De meeste bijwerkingen treden op in de eerste uren of dagen na het starten. Je kunt dan last krijgen van een verminderde eetlust, misselijkheid, braken of diarree.

Gebruik je voor langere tijd Azathioprine, dan heb je een kleine kans op de volgende bijwerkingen:

- Infecties zoals tandvleesontsteking of keelpijn in combinatie met koorts. Dit wordt veroorzaakt door het remmende effect van het geneesmiddel op het beenmerg waar bloedcellen worden gemaakt. Hierdoor kan een storing in de aanmaak van witte bloedcellen optreden. Dit wordt gecontroleerd bij het laboratoriumonderzoek.
- Wratten veroorzaakt door een virus. Je bent door jouw verminderde afweer gevoeliger voor zo'n virus.
- Spontane blauwe plekken en/of regelmatige bloedneuzen. Dit kan het gevolg zijn van een verminderde aanmaak van bloedplaatjes door het gebruik van Azathioprine.
- Leverfunctiestoornissen. Een gele verkleuring van het oogwit of van de huid.
- Buikklachten die je niet in verband kan brengen met de ziekte van Crohn of colitis ulcerosa. In zeldzame gevallen treedt in het begin van de behandeling een alveesklierontsteking (pancreatitis) op.
- Haaruitval. Dit herstelt vanzelf weer. Je kunt gewoon doorgaan met Azathioprine.

Mocht je last krijgen van bijwerkingen of klachten als koorts, koude rillingen, gele huid, hevig braken, blauwe plekken, bloedneuzen of hevige (buik)pijn, neem dan contact op met jouw arts of verpleegkundige.

Omdat Azathioprine de afweer vermindert, ben je meer vatbaar voor infecties. Vermijd daarom intiem contact met mensen die een infectie (bijvoorbeeld griep) doormaken.

Aanvullende informatie

In combinatie met andere geneesmiddelen

Als je naast Azathioprine ook urinezuur verlagende middelen gebruikt (middelen tegen jicht, bijvoorbeeld Zyloric of Allopurinol), vragen wij je jouw arts hiervan op de hoogte te stellen. Gebruik je bloedverdunners, meld het gebruik van Azathioprine dan aan de trombosedienst.

Alcohol en drugs

Wees voorzichtig met alcohol. Alcohol verhoogt de kans op leverafwijkingen bij gelijktijdig gebruik met Azathioprine. Neem daarom niet meer dan twee glazen alcohol per dag. Drugs kan mogelijk de werking van Azathioprine beïnvloeden.

Allergie

Azathioprine bevat lactose.

Reizen

Tijdens het gebruik van Azathioprine kun je prima op reis. Er zijn echter enkele punten waar je rekening mee moet houden:

- Vermijd het eten uit (vaak onhygiënische) stalletjes op straat en drink alleen maar water uit flessen.
- Haal voordat je op reis gaat een medicijnpaspoort bij de apotheek en vervoer medicijnen altijd in jouw handbagage.
- Ga je op reis naar landen met verhoogd risico op bepaalde infectieziektes dan raden we je aan contact op te nemen met de GGD voor advies betreffende vaccinaties. Voor meer informatie betreffende vaccinaties zie 'Vaccinaties'.
- Neem het telefoonnummer van poli MDL en MDL- verpleegkundige mee op reis. Contact is dan altijd mogelijk.

Vaccinaties

Meld altijd aan de arts dat je Azathioprine gebruikt. Azathioprine kan de werkzaamheid van sommige soorten vaccins verminderen en de kans op bijwerkingen door de vaccins vergroten. Vaccinatie met een verzwakt levend vaccin zoals bof, mazelen, rode hond (BMR), gele koorts of BCG moeten vermeden worden tijdens het gebruik van azathioprine. Overleg met jouw arts als je moet worden gevaccineerd.

Vruchtbaarheid

Geneesmiddelenonderzoek naar het gebruik van Azathioprine heeft vooralsnog geen ongunstige invloed op de vruchtbaarheid van mannen en vrouwen aangetoond.

Zwangerschap

Overleg met jouw MDL-arts als je een zwangerschap overweegt of als je al zwanger bent. Bij een eventuele kindervens is het belangrijk dat je persoonlijk advies krijgt.

Borstvoeding

Er zijn onvoldoende gegevens bekend over de veiligheid van Azathioprine bij het geven van borstvoeding. Alhoewel azathioprine maar in kleine hoeveelheden in de moedermelk komt wordt het gebruik tijdens de borstvoedingsperiode afgeraden.

Zonlicht en uv-straling

Patiënten die Azathioprine gebruiken, kunnen een verhoogd risico lopen op huidproblemen, waaronder huidkanker. Vermijd daarom als je Azathioprine gebruikt een te grote blootstelling aan zonlicht en uv-straling. Gebruik zonnebrandcrème met een hoge beschermingsfactor. Wij raden het gebruik van een zonnebank af. Verwijzing naar een dermatoloog na 8 jaar is bij ons gebruikelijk.

Te nemen maatregelen

Azathioprine is onder andere geregistreerd voor de behandeling van leukemie. Vandaar dat je in de bijsluiter strenge hygiënische adviezen aantreft. In de (veel lagere) dosering waarin Azathioprine wordt gebruikt in de behandeling van de ziekte van Crohn en colitis ulcerosa volstaat met normale hygiëne.

Zie je bij het openmaken van de verpakking kapotte tabletten? Sluit de verpakking dan weer goed en breng deze terug naar de apotheek. Voorkom dat poeder van de tabletten zich door het huis verspreidt, anders kunnen jouw huisgenoten er mee in aanraking komen.

Krijg je wat poeder uit gebroken tabletten op jouw huid of in jouw ogen? Was jouw huid dan goed af. Spoel jouw ogen met veel water.

Heb je nog vragen?

Heb je na het lezen van deze informatie nog vragen, neem dan contact op met jouw arts of verpleegkundige.

Poli MDL: 040 - 286 4892
MDL-verpleegkundige: 040 - 286 4729

Of mail naar: MDL_verpleegkundige@st-anna.nl

Wil je deze informatie online bekijken ga dan naar
[www.annaziekenhuis.nl/medische-informatie/int001-
azathioprine-imuran/](http://www.annaziekenhuis.nl/medische-informatie/int001-azathioprine-imuran/)
Of scan met je telefoon of tablet de QR-code.

INT001
01-11-2020